საჯარო გამოსვლების თარგმნის სტრატეგიები (ინგლისურ-ქართული პარალელური ტექსტების მიხედვით)

ნათია მღებრიშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა
და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო მატარაძე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2017

განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნათია მღებრიშვილი, 25.06.2017

სარჩევი

აბსტრაქტი	5						
შესავალი	7						
თავი I საჯარო გამოსვლა, როგორც აპელაციური ტიპის ტექსტი							
1.1 საჯარო გამოსვლის ტექსტების თავისებურება	10						
1.2 ტექსტის ტიპები	12						
1.3 საჯარო გამოსვლების ლინგვისტური მახასიათებლები							
1.4 დისკურსის მარკერები	15						
თავი II თარგმანის თეორიები და მეთოდები	17						
2.1 მე-20 საუკუნის თარგმანის თეორიები							
2.2 კატარინა რაისის ტექსტების ტიპოლოგია და თარგმნის მეთოდები							
2.3 სკოპოსის თეორია							
2.3.1 სკოპოსის თეორიის ძირითადი პრინციპები							
2.3.2 სკოპოსის თეორიის ძირითადი წესები	23						
2.4 საჯარო გამოსვლების თარგმნის პრაქტიკა	26						
2.4.1 სუბტიტრირება და დუბლირება	28						
თავი III საჯარო გამოსვლების ინგლისურ-ქართული პარალელური	ტექსტების						
შეპირისპირეზითი ანალიზი	31						

	3.1 TED-ის მისია და მთარგმნელობითი პროექტი								
	3.3	TED-ის	საჯარო	გამოსვლების	ინგლისური	და	ქართული	ტექსტების	
შეპირსპირებითი ანალიზი 35									
დასკვ	ნა						64		
გამოყე	ენებღ	ელი ლიტ	ერატურა				65		

Translation Strategies for Public Speeches (comparative analysis of English-Georgian parallel texts)

Abstract

Natia Mghebrishvili

The present research deals with the problems related to the translation of public speeches from English to Georgian. It aims to explore the strategies employed in the translation/subtitling of such texts and establish the adequacy of the target texts to the function they are to serve in the target situation.

The relevance of the research is defined by the growing need for translating public speeches in today's globalized world on one hand and the lack of research in this field, on the other. The importance of the study is further highlighted by the specific linguistic, pragmatic and cultural characteristics of public speeches, which need to be addressed when rendering texts in the target context.

The research is based on the comparative analysis of English public speeches and their Georgian translations. The speeches are analyzed according to functional theories of translation, particularly Katharina Reiss's text type translation approach and Hans Vermeer's skopos theory. Comparative analysis is conducted using foreignization" and "domestication" strategies of translation as suggested by Laurence Venuti.

The research offers comparative analysis of ten texts from TED Talks and their subtitled Georgian versions. The texts are analysed in the light of the general translation instructions given to TED's translators. The availability of the instructions was one of the reasons of selecting the texts as the study is based on the skopos theory, which emphasizes the importance of provision of instructions/brief to translators.

The paper consists of an introduction, three chapters, conclusion and a list of references.

The first chapter provides an overview of the typology of texts and the characteristics of public speeches.

The second chapter contains an overview of functional theories of translation and addresses subtitling used for rendering TED's public speeches into Georgian.

The third chapter offers a comparative analysis of parallel texts and addresses strategies used in the translation of the speeches.

The conclusions summarize the findings of the research.